

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ
МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ**

(ДО 50-РІЧЧЯ ЗАСНУВАННЯ ЗДМУ)

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

18 – 25 КВІТНЯ 2018 р.

30 ТРАВНЯ 2018 р.

М. ЗАПОРІЖЖЯ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова оргкомітету: ректор Запорізького державного медичного університету, **проф. Колесник Ю.М.**

Заступники голови: проф. Туманський В.О., доц. Авраменко М.О.

Члени оргкомітету: проф. Візір В.А.; доц. Моргунцова С.А.; доц. Компанієць В.М.; доц. Кремзер О.А., д.біол.н., доц. Павлов С.В., доц. Полковніков Ю.Ф.; д.мед.н., доц. Разнатовська О.М.; доц. Шишкін М.А.

Секретаріат: Підкович Н.В.; Баранова Н.В.

.....

ПЕРІОДИЗАЦІЯ ГІСТОГЕНЕЗУ ЕМАЛЕВОГО ОРГАНУ ЗУБІВ ЩУРІВ

Сальников В. І., Федосєєва О. В., Єгоров О. М.
Запорізький державний медичний університет

Вступ. Зростання кількості вроджених аномалій і патологічних явищ зубощелепної системи вимагає поглибленого вивчення морфології фундаментальних процесів, що лежать в основі гістогенезу органів порожнини рота. Найбільш поширеним захворюванням твердих тканин зубів некаріозного походження є гіпоплазія емалі, патогенетичний механізм якої запускається ще до прорізування. Слід зазначити, що в останні роки відзначається зростання частоти виникнення даної патології. Системна неспецифічна гіпоплазія тимчасових зубів переважно виникає і формується під впливом несприятливих факторів в пренатальному періоді. У свою чергу, кожному конкретному його терміну, відповідає певна ступінь розвиненості та мінералізації різних груп тимчасових зубів, тому результати впливу причинних факторів можуть варіюватися. Виділяють два періоди мінералізації зубів, які відбуваються внутрішньоутробно: мінералізація різців та початкові ознаки мінералізації молярів; мінералізація всіх поверхонь різців, крім пришийкової частини, та мінералізація молярів. Таким чином, встановлення точних хронологічних періодів мінералізації з характерною гістологічною картиною, в концепті пренатального одонтогенезу, є необхідним в розробці похідних методик для виявлення причинних факторів і їх впливу на розвиток даної патології. **Мета дослідження:** визначення та систематизація змін тканинного складу зубних зачатків щурів в пренатальному та ранньому постнатальному онтогенезі в нормі. **Матеріали і методи дослідження:** проведено дослідження групи тварин (щурів лінії Вістар) у віці від 14 діб антенатального до 1 доби постнатального онтогенезу. Утримання і догляд за тваринами, а також всі маніпуляції проводили згідно «Європейської конвенції про захист хребетних тварин, що використовуються для експериментальних та інших наукових цілей» (Страсбург, 1985), «Загальних етичних принципів експериментів на тваринах», ухвалених Першим національним конгресом з біоетики (Київ, 2001), Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» (від 21.02.2006). Частинки нижніх щелеп фіксували в 10% розчині нейтрального формаліну протягом доби. Парафінові зрізи товщиною 3-5 мкм виготовлялися за загальноприйнятою методикою. Виконано гістологічні (забарвлення гематоксилін-созином для вивчення загальної морфології клітин), гістохімічні (реакція за Маллорі, PAS-реакція), мікроскопічні, морфометричні та статистичні дослідження. Комплекс морфометричних досліджень проводили на мікроскопі CarlZeiss «PrimoStar» FL «ILED» з використанням програми ZeissZen (2011). Результати вважали достовірними при $p \leq 0,05$. **Отримані результати:** встановлено, що одонтогенез у щурів носить асинхронний характер, та бере початок на третьому тижні внутрішньоутробного розвитку на тлі змін синтезу вуглеводневмісних сполук та формування хрящових, а також кісткових щелепних структур. У плодів щурів на 14-добу пренатального онтогенезу зубна пластинка молярів була утворена декількома шарами епітеліальних клітин кубічної або полігональної форми, з великими ядрами і щільним дрібнозернистим хроматином в них, одним точковим ядерцем, і невеликою кількістю цитоплазми. Відзначалися часті мітотичні фігури. У зубній пластинці зустрічалися кулікоподібні скупчення епітеліальних клітин, з нашаруванням одне на інше, які нерідко розташовувалися на базальній мембрані. У свою чергу, призматичні клітини внутрішнього емалевого епітелію чітко простежувалися на базальній мембрані. Клітини зовнішнього емалевого епітелію були менших розмірів, гіперхромні, кубічної форми, і не утворювали чітких шарів. Показник мітотичного індексу в клітинах внутрішнього емалевого епітелію склав $23,64 \pm 0,02 \%$ ($p < 0,05$). Кількість відповідних клітинних шарів, у щурів 14 доби пренатального життя, виявилась в 1,61 рази менше, ніж у тварин 1 доби після народження: $3,35 \pm 0,02$ і $5,31 \pm 0,03$ ($p < 0,05$). Товщина зовнішнього емалевого епітелію була в 1,84 рази менше у тварин 1 доби пренатальної доби в порівнянні з групою плодів на 14 антенатальну добу: $25,26 \pm 0,05$ і $46,44 \pm 0,04$ мкм ($p < 0,05$). Товщина внутрішнього емалевого епітелію становила відповідно $42,52 \pm 0,04$ і $27,73 \pm 0,05$ мкм ($p < 0,05$), різниця в 1,53 рази. Слід зауважити, що зі збільшенням віку спостерігалася чітка тенденція до збільшення PAS-позитивних речовин в структурах зубних зачатків. Можна зробити висновок, що одонтогенез у щурів відбувається не тільки до, а і після народження. **Висновки:** таким чином, згідно результативним даним виконаного дослідження, можна виділити два основних періоди в розвитку емалевого органу: 14 добу пренатального онтогенезу і 22 добу новонародженості. У кожному з цих періодів змінюються темпи розвитку структурних шарів органу в зв'язку з детермінацією морфологічної системи у сукупності з наростанням гетерогенності клітинної популяції. Встановлені дані необхідно враховувати при плануванні експериментальних досліджень щодо прогнозування впливу факторів, що діють до 14 доби вищевказаного періоду, або після його завершення, та спричиняють порушення пренатального одонтогенезу.

Михалюк Є. Л., Щуров С. О. ВПЛИВ СПОРТИВНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ НА ПОКАЗНИКИ ЕКГ ПРЕДСТАВНИЦЬ ПЛАВАННЯ.....	20
Москалюк А. С., Мороз Д., Войтович О. В. ДОСЛІДЖЕННЯ БАКТЕРІОФАГІВ У ВОДНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	21
Павлов С. В., Бурлака К. А. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МОЛЕКУЛЯРНИХ МАРКЕРІВ У СКРИНІНГУ ТА МОНІТОРІНГУ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ СЕРЦЕВО-СУДННОЇ СИСТЕМИ	21
Popko S. S., Yevtushenko V. M. CD3 AND CD79 α EXPRESSION BY CELLS OF THE RAT GASTRIC MUCOSA	22
Попкова Е. Р. ВЛИЯНИЕ ФЕНОМЕНОВ КРУГА ДИСМОРФОФОБИИ НА ПИЩЕВОЕ ПОВЕДЕНИЕ СТУДЕНТОВ	22
Приходько О. Б., Малєєва Г. Ю. ПРОГНОЗУВАННЯ АЕРОАЛЕРГЕННОЇ СИТУАЦІЇ, ЯКА ВИКЛИКАЄТЬСЯ ПИЛКОМ АМБРОЗІЇ У ЗАПОРІЖЖІ.....	23
Приходько О. Б., Рябокони Д. Ю. АНАЛІЗ ВИПАДКІВ ЕХІНОКОКОЗУ, ВИКЛИКАНОГО ECHINOCOCCUS GRANULOSIS В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ ЗА ПЕРІОД 2005-2016 р.р.....	23
Приходько О. Б., Савченко Д. О. АНАЛІЗ ВИПАДКІВ ДИРОФІЛЯРІОЗУ, ВИКЛИКАНОГО DIROFILARIA REPENS В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ ЗА ПЕРІОД 2003-2016 р.р.	24
Різник О. І., Різник Ю. І. ОБІЗНАНІСТЬ ЩОДО ФАКТОРІВ РИЗИКУ ВИНИКНЕННЯ СЕРЦЕВО – СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ СЕРЕД ПРАЦІВНИКІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	24
Романюк В. М., Возний О. В., Павлов С. В. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ МОЛЕКУЛЯРНО-БІОХІМІЧНИХ МАРКЕРІВ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СТОМАТОЛОГІНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ З ЗАХВОРЮВАННЯМИ ПАРОДОНТУ	24
Сальников В. І., Федосєєва О. В., Єгоров О. М. ПЕРІОДИЗАЦІЯ ГІСТОГЕНЕЗУ ЕМАЛЕВОГО ОРГАНУ ЗУБІВ ЩУРІВ.....	25
Samoilenko A. V., Pavlov S. V., Vozna I. V. THE BIOLOGICAL MARKERS' APPLICATION OF THE ORAL LIQUID IN THE DIAGNOSTICS OF THE DENTAL MOBILITY IN THE STAFF OF THE STEEL-MANUFACTURING ENTERPRISES' EMPLOYEES	26
Самура Б. Б., Мамойко О. К., Черукурі Р. Р. ЦИРКУЛІРУЮЩИЙ N-ТЕРМИНАЛЬНИЙ ФРАГМЕНТ МОЗГОВОГО НАТРИЙУРЕТИЧЕСКОГО ПЕПТИДА КАК МАРКЕР ПРОГНОЗА КАРДИОВАСКУЛЯРНЫХ СОБЫТИЙ У ПАЦИЕНТОВ С НЕХОДЖСКИНСКИМИ ЛИМФОМАМИ В РЕМИССИИ.....	26
Севальєв А. І., Волкова Ю. В. ЗАХОДИ ЩОДО ЗНИЖЕННЯ РИЗИКІВ ВІД ВПЛИВУ ДРІБНОДИСПЕРСНОГО ПИЛУ	26
Tavrog M. L., Syrtsov V. K., Zidrashko. G. A. ONTOGENETICAL REGULARITIES OF THE ORGANIZATION OF LYMPHOIDFORMATIONS OF THE HUMAN VERMIFORM APPENDIX IN THE LATE PRENATAL PERIOD OF ONTOGENESIS	27
Турпак М. С. ОЦІНКА СПОРОФІТНОГО ПОКОЛІННЯ AMBROSIA ARTEMISIIFOLIA.....	27
Хайтович М. В., Ситник І. М., Брюзгіна Т. С., Бачило Д. М. ВПЛИВ N-АЦЕТИЛЦИСТЕЇНУ ТА ЛОЗАРТАНУ НА ЖИРНОКИСЛОТНИЙ СПЕКТР ЛІПІДІВ ТКАНИН МІОКАРДА ЩУРІВ ІЗ СТРЕПТОЗОТОЦИНОВИМ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ	27
Хитрик А. И., Евтушенко В. М. СОВРЕМЕННЫЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЯ О СТРУКТУРЕ ПЕРЕХОДНОГО ЭПИТЕЛИЯ МОЧЕВОГО ПУЗЫРЯ	28
Цис О. В., Білай І. М. ВИВЧЕННЯ ФАРМАКОДИНАМІКИ ФІТОПРЕПАРАТІВ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ ГІПЕРЛІПІДЕМІЇ.....	28
Чернова Ю. В., Дорохов А. Н. ВЛИЯНИЕ СОЦИАЛЬНОГО СТРЕССА НА АРТЕРИАЛЬНОЕ ДАВЛЕНИЕ, СОСТОЯНИЕ УГЛЕВОДНОГО И ЖИРОВОГО ОБМЕНОВ У ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ЖИВОТНЫХ	29
Чернова Ю. В., Кривсун К. В. ОСОБЕННОСТИ МОРФО-ДЕНСИТОМЕТРИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ КРУПНОКЛЕТОЧНЫХ НЕЙРОНОВ ПАРАВЕНТРИКУЛЯРНОГО И СУПРАОПТИЧЕСКОГО ЯДЕР ГИПОТАЛАМУСА КРЫС-САМЦОВ ЛИНИИ ВИСТАР В УСЛОВИЯХ СОЦИАЛЬНОГО СТРЕССА.....	29
Шебеко С. К. ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ГЛЮКВАМІНУ НА СТАН АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ ПРИ ГЛОМЕРУЛОНЕФРИТІ У ЩУРІВ	29
Яременко Л. М., Грабовий О. М., Заприводе Л. П., Грабовий О. О. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІН ЕКСПРЕСІЇ ІМУНОГІСТОХІМІЧНИХ МАРКЕРІВ ПРИ ШЕМІЇ МОЗКУ	30